

derlige og stræbsomme, og som komme til os for at faa en Nødhjælp — som det meget rigtig blev fremhævet af Ordføreren for de Radikale — til Opdragelse, til Beklædning og til Føde for deres Børn, have det som en Hjælp, vi yde, fordi vi ere en kristen Nation og en civiliseret Stat, og vi fratage dem ikke deres borgerlige Rettigheder. Jeg gad for Resten vide, om man ovre i de saakaldte Hedningelande, ovre blandt de vilde, naar man hjælper Enkerne og de faderløse, fratager Enkerne deres borgerlige Rettigheder. Jeg tror det ikke, det er vist kun det kristne Samfund, som gør det, det er den saakaldte Overkultur og Forfinelse, der her har sat en saa smuk Frugt. Men skulle vi ikke snart være enige om at fjerne denne Skamplet fra vor Lovgivning, det synes ganske meningsløst at have den?

Den ærede Ordfører for Højre (Ellinger) talte som sædvanlig meget overlegent som den Akademiker, han er. Han lever endnu i den Tanke, at „vi“ ere de Herrer i Aandernes Rige, „vi“ ere den Stamme, som evig bestaar. Han talte docerende og belærende overfor mig og mit Parti. Vi behøvede ikke disse glødende Skildringer, disse Farver osv. Jeg og mine Meningsfæller i denne Sal tale, som vi have Lyst til, og naar jeg lagde noget glødende Farver ind i min Omtale af denne Sag, er det, fordi jeg ikke kan tale om den uden at gøre det paa denne Maade. Sagen virker saa stærkt og umiddelbart paa mig, at jeg maa give Udtryk for mine Tanker. Jeg tvivler meget paa, at det ærede Medlem kunde gøre det, fordi han rimeligvis fattes Evne til at forstaa, hvad de Mennesker derude i Samfundet lide. Men for Resten have vi jo ikke indskrænket os til at holde Taler om denne Sag og til at skrive Artikler. Jeg har i Praxis været med til at gøre et Stykke Arbejde for den. Jeg har som Medlem af en dansk Kommunalbestyrelse fra første Færd, jeg kom derind, i Overensstemmelse med mit Parti og sammen med mit Parti været med til at bøde paa den elendige kommunale Forvaltning, som Højre efterlod os, hvor Talen var om Enkerne og de faderløse. Da vi rykkede ind i Byraadene rundt om i Provinserne, var der til Enkerne Fattiggaarden, Fattig-

hjælpen og Knytnæven. Nu er det ikke saa. Mange Steder er der endnu Fattiggaarden, mange Steder er man ikke kommen virkelig med, men naar der er sket Fremskridt, og Højre mange Steder er blevet et mere skikkeligt og civiliseret Parti, end det var, før vi kom ind i Byraadene, skyldes det vor Tilstedeværelse. Og det ærede Medlem, der her taler for Højre, bør vide, at da Højre havde Magten rundt om i de kommunale Raad, modsatte de sig f. Eks. Bevillingerne til de fri Fattiggasser, fordi man, som det udtrykkelig blev sagt fra enkelte Folks Side, dog ikke vilde snyde Fattigvæsenet for sine fattige.

Det ærede Medlem og hans Parti have ingen Adkomst til at tale om, at de have været med, og at de ville være med. Forhaabentlig ville de Herrer ogsaa følge med. Men for Resten kommer det jo ikke an paa dem — dette lille trangbrystede Parti, denne hendøende Flok af Mænd og Kvinder, de forsvinde jo. Det kommer an paa de Partier, der leve og have Rod i Folket, og derfor er det mig i Grunden komplet ligegyldigt, hvad det ærede Medlem mener om den Maade, hvorpaa jeg har talt i denne Sag. Jeg haaber, at Højre baade her og i det andet Ting skal blive tvunget til at gennemføre en Lovgivning, som hjælper de fattige og Enkerne og de faderløse Børn. Det er de faderløse Børn, som er Hovedsagen i Lovforslaget. Det er dem, vi skulle hjælpe, det er dem, vi skulle se paa. Jeg indrømmer det ærede Medlem, der talte fra radikal Side, at det er en Ulykke, at Samfundet Gang efter Gang skal være nødt til at bevilde Penge til Formaal, som man ikke skulde være nødt til at have. Det ærede Medlems Samfundsbetragtninger falde i god Traad med vore. Men naar Samfundet er saa slet og Forholdene saa fortvivlede for mange, bør vi raade Bod paa de Brøst, der ikke skyldes de enkelte, men Samfundets økonomiske Ordning.

Nu sagde det ærede Medlem, der talte for de Moderate — han talte jo nærmest i Overensstemmelse med Indenrigsministeren —, at Arbejderne med de nuværende Lønninger nok kunde overkomme at betale Præmien til Forsikring for Enkerne. Hvad er det for Lønninger, det ærede Medlem